

КЛЮЧИ И БАЛЛЫ ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНОГО ЭТАПА 10 КЛАСС

№ задания	ключи	баллы	№ задания	ключи	баллы
1	Х1ора нийса яздина дош –0,5 балл (шаерг (максим.) - 5 балл) Билгалдаккхар: г1алат 10 дашехъ ду («шайн» - 1 г1алат лара).	5	13	Чекхъяллалц, тишдалаза. Чекх – хандешан дешхъялхе... Тиш – орам, дала – орам, - за дацаран суффикс	2
2	х1ора предложенин рог1алла нийса къасторна	1	14	Геннахъ - герггахъ, хаттар – жоп, тийна – г1овг1ане, ирсе – декъаза, еттина - буьйда	5
3	х1ора ц1оьмалгана – 0,5 б. (5 ц1оьмалг- 2,5 б.), – (сиз) - 0,5б., ? – 1 б., шит1адам – 0,5 б. (2 шит1адам – 1 б.), «» - 0,5 б. (2 «» - 1 б.)	6	15	Меттан дерриге а дешнех лексика олу. Лексикологин дакъо: семасиологи, фразеологи, лексикографи, этимологи.	1
4	коьрта а, коьртаза а меженашна буха нийса сизаш хъаькхнехъ – 5 балл; къовларшна чохъ предложенех лавцна кхоччуш нийса жоп яздинехъ – 5 балл.	10	16	ча (докъаран тайпа, экха), не1 (бежанан ц1ока, чу-ара волург). Мах: х1ора нийса омоним	1
5	1) болар – 1 б., х1ара масдар дац – 1 б.; (шаерг- 2 б.) 2) хъалабоьдучу –1 б., х1ара хандош дац (я причасти ю)-1 б.(шаерг- 2 б.)	4	17	Цхъа эзар исс б1е кхузткъе ворх1, ши б1е исс, доьзткъе пхиь, ши эзар ткъе шиь.	5
6	башлам – снеговая гора или снежная вершина горы;- 1 б. – г. Казбек -? 5) эсий а, гезарий а яжо – пасти коз и телят.	5	18	Х1орш лингвистически терминаш ю, ткъа – радиус – математически термин ю	4
7	1. ворданан дукъ – ярмо арбы; - 2 б. 2. ламанан дукъ хадо - перевалить горный хребет; - 2 б.	6	19	Уггаре ерстина х1ума – аькхе, уггаре токхе х1ума – гуьйре. Бепиг, тухий даа,	3

	3. тдеана маџна – хьаштийн дукъ, цџийнан дукъ, жобпаллин дукъ ...- бремя, тяжесть, ноша, иго – колониальни дукъ (колониальное иго) - 2 б.			ткъа дикачу нахе ладогла. Дийцича цакхетгарг – гича кхетта	
8	1алам, малх.	2	20	лаг1делира.	1
9	Наг-наггахь, т1аьхь-т1аьхь, чуй-арий	3	21	Б1аьрган нег1ар ца тухуш. Г1ушлакхе малх баьлча.	1
10	чекх –ял – лалц – 3 дешдакъа10 элп, 9 аз, 4 элп, 4 аз	3	22	Пхийтта	1
11	нийса легорна – 1 б., куцдош дожаршца хийца цадалар тидаме эцарна – 1б.	2	23	Интонацин тайпанаш, церан башхаллаш 1амочу фонетикин декъах интонологи олу.	1
12	1) воккхачу вешица – 1 б., воккханиг – 1б. 2) дагаобхура – 1 б., дагадеара – 1 б.	4	24	1) Дешнийн маџнийн дакъош нийсайаздар; 2) Хобттина а, къаьстина а, дефисца а йаздар; 3) Дешнаш сехьадахаран бакъонаш; 4) Доккха элп йаздаран бакъонаш.	4
№25 задание				Ботт – беттанаш Исс – иссанаш Балл –баьллаш.	3
Максимально количество баллов - 100					